

TMINSKI MODRI VETERAN 46

**SPOZNAJMO SE
UTRINKI OD ZADNJE ŠTEVILKE
ZGODOVINA — PRISPEVKI**

**ŠTATUS VETERANA
ŠPORT ZA STAREJŠE
BREZ NJIH BI NAM ŠLO TEŽJE**

150. SESTANEK

VETERANSKE IGRE

SLOVO

STRELSKA TEKMA

VOLČE

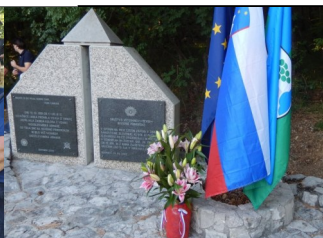
TOLMIN — DVIG ZASTAVE

TOLMIN — DAN DRŽAVNOSTI

SABOTIN

REBRNICE

ROBIČ

ROŽNA DOLINA

CERKNO

AJUDOVŠČINA

*"Nihče ne ljubi domovine,
ker je velika, temveč ker je
njegova."*

SPOZNAJMO SE

NAGOVOR UREDNIKA

V maju in juniju se vsako leto hitro nabira gradivo, saj je 4 ogromno dogodkov. Tako se jih veliko udeležimo, več pa jih tudi organiziramo. Kot običajno spremljamo delo pododbora Tolmin, ter pomembnejše novice od društva in združenja. Osnova glasila je ostaja enaka kot v vseh številkah do sedaj.

Trudimo se, da bi vas seznanjali z novostmi. Moram pa se zahvaliti Eriki GERBEC, Igorju VEZOVIK in Viđu ŠIBELJA, ki prispevajo večino fotografij, Kiri B. TALJAT, Igorju VEZOVIKU, Konradu ZEMLIČU in ostalim, ki prispevate članke in fotografije

Zaradi ekonomičnosti in ekološke osveščenosti boste člani, ki imate elektronsko pošto (EP), še naprej dobivali glasilo po njej. Člani, kateri nimate EP pa po pošti.

Zaželeni so prispevki članov. Pisanja bom objavljaj v celoti in z navedbo avtorja. Žaljivih člankov ne bom objavljaj. Članke, pisma oz. komentarje pošljite na mojo EP komar.dusan1@gmail.com ali na moj naslov **KOMAR Dušan, Trg 1. maja 4a, 5220 Tolmin.**

Avtor in urednik KOMAR Dušan

SLOVARČEK

DVSSP—Društvo veteranov SEVER severne primorske

ZPVDS—Združenje policijski veteranskih društev SEVER

OZVVS—Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo

ZBV NOB BKT—Združenje borcev za vrednote NOB Bovec, Kobarid, Tolmin

OZSČ—Območno združenje slovenskih častnikov

SV—Slovenska vojska

MORS—Ministrstvo za obrambo republike Slovenije

MNZ—Ministrstvo za notranje zadeve

VCP—Vadbeni center Policije

PM—postaja milice

PP—Policijska postaja

PVD—Policijsko veteransko društvo

PODATKI O GLASILU:

Letnik: 2026

Številka: 46

Datum izdaje: 06 .07 .2026

Število E prejemnikov: 104

Število tiskanih izvodov: 10

STATUS VETERANA

V našem pododboru imajo vsi člani, ki imajo pravico po sedanjih zakonodaji do statusa veterana, status urejen, zato ne bom te teme obravnaval več široko. Ko bodo kakršnekoli spremembe boste o njih obveščeni po EP in kasneje tudi v glasilu.

PRAVICE VOJNEGA VETERANA – SPREMEMBE

Ko vojni veteran dopolni 50. let starosti mu pripadajo naslednje pravice:

- plačila dodatnega zdravstvenega zavarovanja (starost 50 let)
- veteranskega dodatka (osnova za ugotavljanje pravice do veteranskega dodatka in določanje njegove višine je 693,23 €);
- dodatka za pomoč in postrežbo, če ga ne more uveljaviti po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- letnega prejemka (če je odlikovanec z najvišjim državnim odlikovanjem, organizator narodne zaščite);
- brezplačne vožnje (če je odlikovanec z najvišjim državnim odlikovanjem, organizator narodne zaščite), in sicer z avtobusom ali vlakom na ozemlju Republike Slovenije štiri krat na leto;
- klimatsko zdravljenje—enaka zakonodaja kot za vojne invalide
- pogrebne (Ob smrti vojnega veterana organizatorja narodne zaščite ali odlikovanca z najvišjim državnim odlikovanjem, lahko uveljavi pravico do pogrebne oseba, ki oskrbi pogreb v višini, kot določa Zakon o vojnih veteranih. Oseba, ki krije stroške prevoza posmrtnih ostankov zgoraj navedenega umrlega vojnega veterana od kraja smrti do kraja pokopa (na ozemlju Republike Slovenije), ima pravico do povračila dejanskih stroškov prevoza.); in
- pokojninsko dobo.

Podrobne podatke lahko dobite na UE Tolmin. Lahko se z vprašanji obrnete tudi name in vam bom poskušal odgovoriti po svojih zmožnostih.

»SE ŠE SPOMINITE«

Ker novih prispevkov za to temo še vedno ni, bom nadaljeval s to rubriko ko se bo pojavila nova tema.

DOGODKI KATERE SMO IZVEDLI, ALI SE JIH UDELEŽILI OD PREJŠNJE ŠTEVILKE

150. SESTANEK VODSTVA PODODBORA TOLMIN

V sredo, 10. maja 2026, smo imeli člani vodstva pododbora Tolmin 150. sestanek. Sestanke smo pričeli beležiti leta 2009, ko smo takratnemu predsedniku Dragu SKRT-u ponudili pomoč. V vseh letih se je število članov vodstva pododbora ali »upravnega odbora« spreminjalo. Od začetnih 4., do največ 9. in sedanjih 7. Nekateri so se naveličali, drugi so prenehali zaradi različnih razlogov, na žalost nas je Slavko zapustil zaradi smrti. Od začetne četvorke sem ostal samo še jaz, kar po drugi strani tudi ni čudno, saj je preteklo že 17. let. Če se poigram malo s številkami, pomeni ta številka, da smo imeli povprečno skoraj 9. sestankov vsako leto. Po drugi strani pa ta številka pomeni, da znamo eden drugemu prisluhniti, upoštevati tudi mnenja drugih tudi, če nam niso povšeči. Predvsem pa se je med nami spletlo pristno prijateljstvo. Ob 100. sestanku sem se ubadal tudi malo s statistiko, sedaj se ne bom, morda ponovno ob 200. sestanku. Naj omenim samo to, da smo v tem času pojedli sigurno čez 250 pic.

Izkoristil bom priložnost, da se zahvalim vsem, ki so v teh letih sodelovali v upravnem odboru pri sprejemanju odločitev, načrtovanju in izvajanju planiranih aktivnosti. Prav tako se zahvaljujem vsem članicam in članom, ki nam načrtovano delo pomagata izpeljati.

Tekst D. KOMAR, fotografije I. VEZOVIK.

VETERANSKE IGRE V AJDOVŠČINI

V soboto 13.6.2026 so v Ajdovščini potekale 25 veteranske športne igre, ki jih tradicionalno organizirata krovni veteranski organizaciji ZPVD SEVER in ZVVS. Letos je pri organizaciji sodelovalo tudi naše društvo veteranov SEVER Severne Primorske in OZVVS Ajdovščina Vipava. Priprave na izvedbo iger, na katerih je tekmovalo več kot 600 tekmovalcev, skupaj pa je Ajdovščina gostila 1080 vojnihih veteranov iz celotne Slovenije so bile obsežne in zahtevne. Velika zahvala za pomoč gre občini Ajdovščina in županu Tadeju Beočaninu, Direktorju Zavoda za šport Urošu Pintarju in njegovim sodelavcem. Zahvala tudi ravnatelju srednje Šole Vena Pilona Ajdovščina Andreju Rutarju in njegovim sodelavcem za pomoč in podporo.

Seveda smo hvaležni prav vsem tistim, ki so pripomogli k temu, da so bile igre uspešno izpeljane.

Vse dogajanje je tako s fotoaparatom kot tudi filmsko kamero zabeležil neutrudni Vid Šibelja.

Naj dodam, da se zahvaljujem VEZOVIK Igorju in VONČINA Bogdanu, ki sta nna strani organizatorjev prispevala svoj delež k izvedbi iger.

Tekst A. VIDMAR iz spletne strani društva, fotografije Vid ŠIBELJA.

SLOVO OD DEŽELAK KARLA

Dne 16. junija 2026 ob 15.00 uri smo se na pokopališču v Laškem poslovili od člana našega društva, veterana DEŽELAK Karla – Čarlija iz Marija Gradca pri Laškem. Čarli nas je zapustil iznenada 11. junija 2026 v 66. letu življenja. Ker ga večina članstva ni poznala bom prenesel besede Konrada ZEMLIČA, ki se je poslovil od njega v imenu vseh društev katerih član je bil.

»Spoštovana družina, svojci, spoštovani žalni zbor!«

Mati narava nas vse prepogosto preseneti tudi s svojim neizprosnim polaganjem računov in nam svoja sporočila pošilja na tudi še kako krut način... Tako, da k sebi pokliče svoje in nam drage matere, očete, hčere, sinove, brate, sestre, prijatelje, sošolce, tovariše, ... Pravi jo, da je bog oče stvarstva in da ureja vse zemeljsko in onostranstvu zapisano ter da je pravičen in pošteno odmerja svoja dejanja... Zakaj potem dopušča gorje po svetu in bolečine v srcih vseh, ki jih tako ali drugače izgublamo? Mati narava je tista, ki vse božje zgrešeno in boleče na koncu poravnava in s sprejetjem v svoje nedrje nudi zadnjo tolažbo vsem nam, vsem verujočim vseh veroizpovedi in svetovnih nazorov ...

Pretekli četrtek nas je globoko pretresla nenadna vest, da je preminul naš tovariš in prijatelj Karl DEŽELAK – Čarli in po začetnem šoku so se večini nas prikradle tudi te misli: »Kako visoko se pne to neskončno nebo, kako zanimiv jeta bogati skrivnostni, pisani svet, kako lepa je ta valovita domača pokrajina, ta spodnještajerska dežela!«

Pa vendar stojimo užaloščeni pred žaro dragega nam človeka in se od njega za vedno poslovljamo. Udarec je prehud, da bi ga mogli doumeti, sprememba preveč očitna, da bi jo mogli zanikati. Zdi se, da je v današnjem človeku močno zasidrana misel, da se nam kaj takšnega ne more primeriti, ker to preprosto ne spada k našemu življenju. Le kako naj to verjamemo, kako dokažemo, ko pa se nam smrt znova in znova posmehuje? Mnogi živijo v prepričanju, da človek ni ustvarjen le za tostranstvo, za tuzemsko, omejeno Ampak tudi za onostranstvo, neminljivo, dejansko večnost. V tej obliki življenja, s katero imamo izkušnjo, se ljudje dokazujemo s tem, da si zagotovimo človeka vredno bivanje, zato se izobražujemo, si ustvarimo družino, se vključujemo v okolje, da živimo kolikor mogoče delovno, ustvarjalno in pošteno življenje.

Pokojni Čarli je znal odlično odkupovati čas ... v njem je žarel žar, želja po delu, znanju na mnogih področjih, po izpopolnjevanju, napredovanju ... Zato ni ostajal doma .. Z vsem srcem je hrepenel po sreči in ljubezni, razdajal se je v vsej svoji moči in hotenju razumeti in pomagati ...

Domoljub Karl se je odzval na osamosvojitvena dejanja Republike Slovenije in v vojni za Slovenijo bil udeležen kot pripadnik Teritorialne obrambe v okviru tretjega bataljona t.i. »Celjske« brigade z delovanjem na blokadi vojašnice v Celju. Po osamosvojitvi se je aktivno vključil v delo Zveze slovenski častnikov in Zveze veteranov vojne za Slovenijo ter drugih domoljubnih organizacij v lokalnem in širšem območju. Ob vsem, kar prinaša družinsko in poslovno življenje ter delovanje v društvenem in družabnem okolju, pa Čarli ni pozabil na to kar je edino potrebno: rešiti dušo ... Prepričan sem in trdno verjamem, da bo poskrbljeno zanj tudi tam čez, kot se za človeka spodobi, saj obstaja nekdo, nekdo v nas in onostranstvu, ki je videl in spremljal njegovo življenje in delovanje, ki ga bo nagradil za njegov doprinos in trud, ki ne bo pustil, da bi se njegova želja po večnosti, ki mu je bila

vgrajena v srce že ob rojstvu, uničila, izjalovila, da bi zanj izzvenela v prazno... Zagotovo stojimo pred veliko skrivnostjo, pred največjim paradoksom. Toda ta paradoks je res le navidezni nesmisel: Zrno zapusti kaščo, pade na zemljo in umre, toda umre le zato, da bi spomladi še bujnejše zaživel. Odpira se mu tisto kraljestvo svetlobe, zvokov, barv, ki od časa do časa prenikne k nam po velikih umetnikih in nam napolni srce.

Spoštovani Karl dober boj si dobojeval in si na dobrem cilju, kamor bomo prišli za teboj; Do našega ponovnega snidenja pa naj ti mavrične barve onostranstva krasi tvojo pot in naj ti bo lahka domača gruda.

V imenu domoljubnih in veteranskih organizacij: Območnega združenja slovenskih častnikov, Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo, Društva veteranov SEVER Severne Primorske, Društva XIV. divizije Laško in Zdravih korenin Slovenije izrekam družini in sorodstvu in vsem tukaj zbranim iskreno sožalje.

Obiskali smo tudi grob našega pokojnega člana ČOKELC Marjana.

Fotografije D. KOMAR in Ž. IVAČIČ.

4. STRELSKA TEKMA OB DNEVU DRŽAVNOSTI

V soboto, dne 20.06.2026, smo na strelišču LD Kanal v Ajbi izvedli 4. strelsko tekmo veteranov ob dnevu državnosti. Udeležba je bila dobra, tudi vreme je sodelovalo, morda sonce še malo preveč. Kot običajno se je tekmovalo z malokalibrsko puško in pištolo cal. 9 mm. V seštevku obeh disciplin je med veterani ponovno zmagal BRIC Aleksander iz SŠD Most s 148 krogi, drugi je bil GROSAR Aleksander iz DVSSP - Kobarid s 144 krogi, tretji pa VEZOVIK Igor iz DVSSP - Tolmin. V kategoriji IZVEN – seštevku obeh disciplin (strelci, ki nimajo statusa veterana) je zmagal ČELIK Valentin iz SD Puntarji s 153 krogi, drugi je bil ŠPACAPAN Franko iz OZVVS Veteran Nova Gorica s 145 krogi in tretji BRIC Aleksander SŠD Most s 136 krogi. Ekipno je zmagala ekipa veteranov DVSSP – Kobarid (GROSAR, GROSAR, ZABREŠČAK) s 415 krogi, druga je bila ekipa OZVVS Veteran Nova Gorica (ŠPACAPAN, BAJT, ČUBEJ) z 411 krogi, tretja pa je ekipa OZVVS Gornje Posočje (ČOPI, ŽAGAR, KURINČIČ) z 368 krogi. Pri strelcih s puško (enotno vsi sodelujoči) je bil prvi ČUŠIN Matej iz DVSSP – Kobarid s 57 krogi, drugi ZLODEJ Marjan iz DVSSP – Kobarid z 56 krogi. Za tretje mesto so se z 55 krogi potegovali GROSAR Aleksander, BRIC Aleksander in ČELIK Valentin. Tretji je bil GROSAR Aleksander zaradi več zadetih 10-tic. Pri pištoli je bil prvi ČELIK Valentin iz SD Puntarji s 98 krogi, drugi ŠPACAPAN Franko iz OZVVS Veteran N. Gorica s 94 krogi in tretji BRIC Aleksander iz SŠD Most s 93 krogi.

Pri izvedbi tekme je bil soorganizator MNZ, Policijska uprava Nova Gorica, s sredstvi pa je pomagala tudi občina Tolmin.

Tekst in fotografije D. KOMAR.

SLOVESNOST NA KOVAČIČ PLANINI

V nedeljo, 21. junija 2026 ob 11.00 uri je ZB za vrednote NOB Bovec, Kobarid, Tolmin – KO Volče v sodelovanju s KS in LD Volče pri ,lovski koči na Kovačič planini nas Volčami organiziralo 45. srečanje v spomin na boje Gregorčičeve brigade na tej planini ob prehodu v slovensko Benečijo. Dogodek obeležuje tudi srečanje med domačini in Beneškimi Slovenci ter bližajoče se Dan državnosti. Tokrat je bil poudarek na 50. obletnico podpisa Osimskega sporazuma, ki je določil mejo in pričel trasirati pot, za takratne čase, bolj odprte meje. Hkrati pa se je pričela krhati 30. letna hladna vojna ob železni zavesi.

Po odpeti Slovenski himni je zbrane predstavnike obmejnih občin z obeh strani meje, praporščake in predstavnike borčevskih in veteranskih organizacij, predstavnika ANPI-ja Videmske pokrajine, direktorja TNP Uroša Brežana in posebej predsednika pokrajinskega sveta ZB za Severno Primorsko Mirka BRULC-a pozdravil Dušan JUG. V nagovoru je opisal tudi zgodovino meje na Hlevniku. Slavnostni govornik je bil prav tovariš BRULC. Poudaril je pomen ohranjanja zgodovinskega spomina na boj partizanov tudi z organizacijo in udeležbo na takih dogodkih. Opisal je pomen bojev Gregorčičeve brigade na tem področju, ter spregovoril tudi o zgodovinskih in aktualnih dogodkih doma in po svetu.

Z lepim kulturnim programom so dogodek popestril ženski kvartet, recitatorka in pevka – kantavtorica Marjetka POPOVSKI. Dogodek se je zaključil s primorsko himno—Vstajenjem.

Dogodka smo se udeležili tudi člani društva iz pododbora Tolmin s praporom.

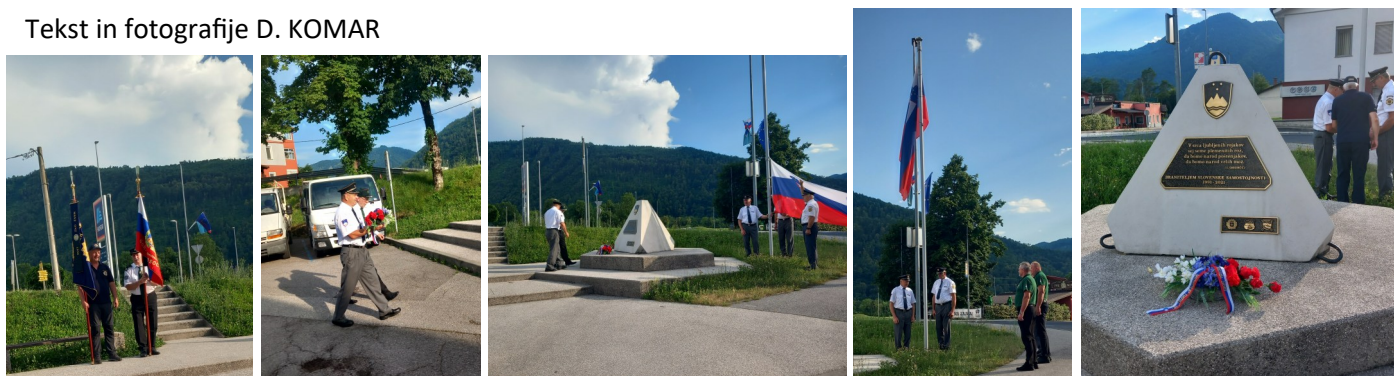
Tekst in fotografije D. KOMAR.

POLAGANJE CVETJA IN DVIG ZASTAVE OB DNEVU DRŽAVNOSTI

Pred praznikom, Dnevom državnosti, smo se 21. junija 2026 ob 18.30 uri zbrali v Tolminu, Na logu pri spomeniku braniteljem Slovenske samostojnosti. V počastitev praznika smo k spomeniku položili cvetje, ter ob postroju praporov in zvokih himne trobentača Andreja PAVŠIČA dvignili na drog zastavo.

Tekst in fotografije D. KOMAR

SLOVESNOST OB DNEVU DRŽAVNOSTI V TOLMINU

Letos smo slovesnost ob prazniku Dan državnosti v Tolminu organizirali 21. junija 2026 ob 20.00 uri v starem mestnem jedru – na Trgu 1. maja. Prireditvev smo tokrat v sodelovanju s Komornim zborom Musica Viva organizirali Občina Tolmin, Občina Kobarid in Občina Bovec ter veteranske organizacije Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Gornje Posočje, Društvo veteranov SEVER Severne Primorske in Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve Zgornje Posočje.

V uvodu je zbrane nagovoril župan občine gostiteljice Alen Červ, v imenu veteranov član OZVVS Gornje Posočje pa njihov član – učitelj zgodovine iz Bovca Vladimir Lipovec. Opisal je svoje spomine na dogodke med osamosvojitveno vojno. Kulturni program je tudi letos zaznamoval koncert Komornega zbora Musica Viva, pod vodstvom zborovodkinje Erike Bizjak, z naslovom Vse najboljše, Slovenija! Nastopili so še člani zasedbe Jazz Punt Big Band z umetniškim vodjo Matijo Mlakarjem in vokalistko in pevke Vokalne skupine Flance z umetniško vodjo Anjo Kavčič Drole. Program je bil preplet slovenskega ljudskega izročila in zabavne glasbe.

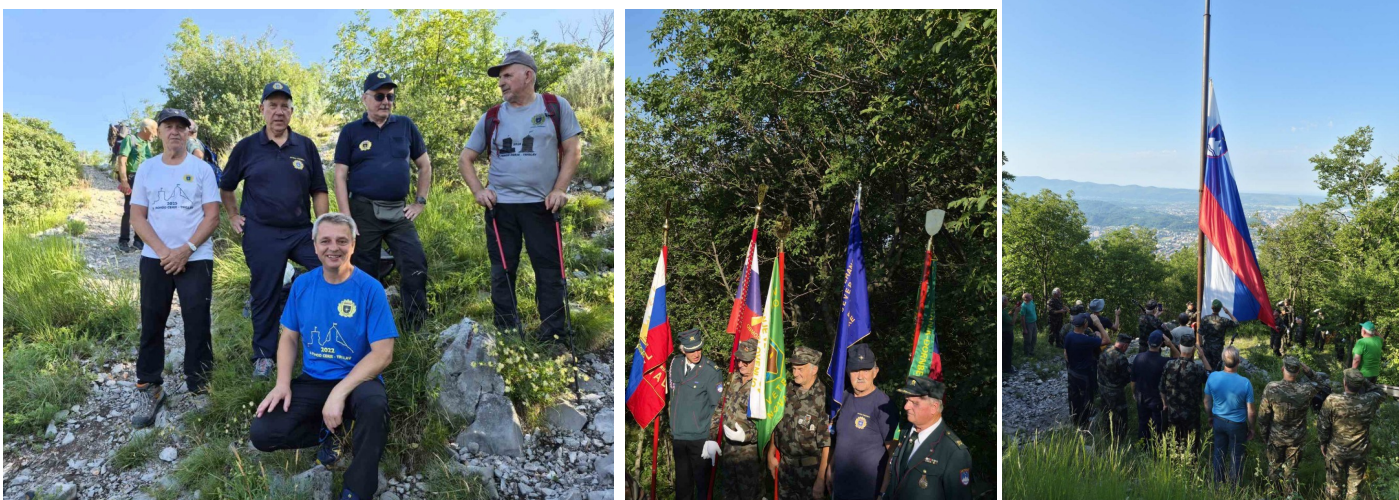
Tekst in fotografije KOMAR D. in PODGORNIK R..

POHOD NA SABOTIN IN DVIG ZASTAVE

Na praznični dan — Dan državnosti, 25. junija 2026, dopoldan, so se veterani iz OZVVS Brda, OZVVS Veteran iz Nove Gorice in seveda našega društva, že tradicionalno odpravili na Sabotin. Nekaj se jih je seveda v bližino droga tudi pripeljalo. Prisotne je nagovoril podžupan MO Nova Gorica g. Marko TRIBUŠON, kulturni program pa so oblikovali člani tria Veteran. Slovesno ob postroju praporov je bila v počastitev praznika dvignjena Slovenska zastava.

Tekst D. KOMAR, fotografije spletna stran društva.

SLOVESNOST NA REBRNICAH

Med osamosvojitveno vojno junija 1991 so Rebrnice predstavljale ključno obrambno točko na Primorskem. Pripadniki slovenske milice so 26. junija 1991 ob 12:00 postavili cestni zapori v Rebrnicah in Lozicah ter uspešno ustavili prehod oklepne enote Jugoslovanske ljudske armade (JLA) v Vipavsko dolino.

Na isti dan letos ob 19.00 uri so pri spominskem obeležju v Rebrnicah Občina Vipava, v sodelovanju z našim društvom in Območnim združenjem veteranov vojne za Slovenijo Ajdovščina – Vipava, pripravili slovesnost v počastitev Dneva državnosti, 35. obletnici samostojne Slovenije in v spomin na postavitve cestne barikade. Udeležence je z nagovorom pozdravil predsednik našega društva Angel VIDMAR, takratni komandir postaje milice Ajdovščina leta 1991, ki je opisal medvojno dogajanje na tem delu območja Primorske.

Kulturni program, ki ga je povezoval Rajko LIKAR, so oblikovali Dramsko pevsko skupina Zarja in solist — pevec Aleks Pavlin z različnimi skladbami in domoljubnimi pesmimi. Dogodka so se udeležili veterani in veteranke, predvsem pa takratni akterji iz vrst Milice in TO.

Tekst D. KOMAR, fotografije V. ŠIBELJA.

SLOVESNOST NA ROBIČU

Letošnjo slovesnost, na nekdanjem mednarodnem mejnem prehodu Robič, so organizirali člani Društva veteranov SEVER Severne Primorske in Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Gornje Posočje ter Občina Kobarid v soboto 27. junija 2026 ob 15 uri v spomin na osvoboditev mejnega prehoda v vojni za samostojno Slovenijo 1991. Navzoče je pozdravil Darko ROSIČ — podžupan Občine Kobarid. Kot govorec je nastopil predsednik našega društva Angel VIDMAR, ki je opisal dogajanje med osamosvojitveno vojno v zgornje Posočje s poudarkom na dogodkih na MMP Robič. K spominski plošči sta člana društev položila cvetje.

Kulturni program so oblikovali Moški pevski zbor Justin Kogoj iz Dolenje Trebuše pod vodstvom Mateja Kavčič in učenci OŠ Simon Gregorčič iz Kobarid pod mentorstvom prof. Božice Špolad Žuber. Pevskemu zboru je društvo ob tej priložnosti podelilo srebrni znak Združenja Sever za večletno zgledno sodelovanje.

Tekst D. KOMAR, fotografije spletna stran društva in I. VEZOVIK.

SLOVESNOST V ROŽNI DOLINI

Osvoboditev mednarodnega mejnega prehoda Rožna Dolina se je zgodila 28. junija 1991. Slovenski teritorialci in miličniki so v odločnem spopadu premagali enote jugoslovanske armade (JLA), ki so zasedle prehod, kar je bil ključen dogodek osamosvojitvene vojne na Goriškem. V spopadu so padli trije vojaki, ranjenih je bilo 16 vojakov JLA in šest občanov. V spomin na ta zgodovinski dogodek in dan državnosti vsako leto tradicionalno obeležijo z osrednjo slovesnostjo v Rožni Dolini.

Letos smo ta zgodovinski dogodek in dan državnosti obeležili s prireditvijo dne 28. junija 2026, ki so jo organizirali člani našega društva v sodelovanju z Mestno občino Nova Gorica, občinami Miren – Kostanjevica, Renče – Vogrsko in Šempeter – Vrtojba ter novogoriško območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Veteran. Pozdravno besedo je imel Marko TRIBUŠON, podžupan MO Nova Gorica, slavnostni govorec pa je bil direktor Policijske uprave Nova Gorica Robert BERGINC.

Program je povezovala Kristina FURLAN, kulturni program pa so sooblikovali Goriški pihalni orkester, Vokalna skupina Animo in solist Aleks PAVLIN.

Dogodka se je udeležilo večje število veterank in veteranov ter domačinov.

Tekst D. KOMAR, fotografije V. ŠIBELJA.

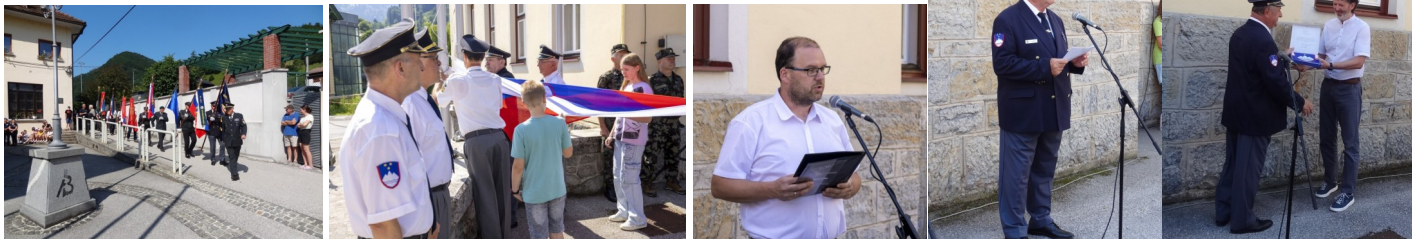

SLOVESNOST V CERKNEM

V torek 23.6.2026 je bil v Cerknem spominski dogodek, ki so ga poimenovali »V zavetju domovine«. Letos je organizacija pripadla Društvu veteranov Sever Severnoprimske v sodelovanju z Območnim združenjem veteranov vojne za Slovenijo Idrija- Cerkno, cerkljansko osnovno šolo in občino Cerkno. Svečanost, ki jo je povezovala Tjaša JURMAN, se je pričela s prihodom praporščakov – nosilcev državne zastave ter praporov veteranskih, domoljubnih in sorodnih organizacij. Ob himni je bila na drog dvignjena slovenska zastava. Zbrane je nagovoril župan Cerknega Gašper URŠIČ, slavnostni govorec pa je bil Angel VIDMAR predsednik našega društva. V govoru je poudarili pomen zgodovine za današnji čas, hkrati pa tudi našo skupno odgovornost do prihodnosti. Ob zaključku se je VIDMAR ravnatelju OŠ Cerkno Mitji DEŽDELA zahvalil za sodelovanje in mu predal slovensko zastavo.

Kulturni del slovesnosti so oblikovali člani Policijskega orkestra, Mladinski pevski zbor Valovi Osnovne šole Cerkno in učenci osnovne šole s plesno točko. Mija LEVAC, pa je prebrala zapis svojega brata Filipa, s katerim je zmagal na literarnem natečaju OZ VVS Idrija Cerkno »Tudi pri nas je potekalo osamosvajanje Slovenije« in v katerem je osvetlil pripoved dedka Marijana na njegovo preživljanje osamosvojitvene vojne.

Tekst D. KOMAR, fotografije Marta JORDAN in Branko BRELIH.

SLOVESNOST V AJDOVŠČINI

Osrednja občinska slovesnost ob dnevu državnosti v Ajdovščini je bila 25.06.2026 v Dvorani prve slovenske vlade. Prireditelj je organiziralo naše društvo. Prisotne je najprej nagovoril župan Tadej BEOČANIN, ki je poudaril, da smo v tem času odrasli, dozoreli in dokazali, da znamo sami upravljati s svojo usodo: »Naj nas spomin na prelomne trenutke v zgodovini slovenskega naroda in državnosti okrepi. Naj nam služi kot trajno vodilo, da je domovina samo ena. Ustvarjajmo pogoje za prihodnost in z odgovornim ravnanjem gradimo trdne temelje za rodove, ki bodo enkrat ponosno stopali po naših stopinjah.« Slavnostni govornik je bil predsednik ZPVD SEVER dr. Tomaž ČAS, ki je poudaril, da ob praznovanju 35. obletnice državnosti ne smemo pozabiti »tudi drugih dogodkov izpred mnogih let in osamosvojitvenih procesov, ki so pripeljali do samostojne Republike Slovenije v letu 1991. Spomniti se je treba borcev prve svetovne vojne, tigrovcev, mesta in vloge generala Maistra in njegovih borcev, borcev in partizanov NOB in njihovo vlogo v drugi svetovni vojni, vojnih invalidov, izgnancev, in seveda tistih, ki smo sodelovali v osamosvojitveni vojni.« Kulturni program sta oblikovala Pihalni orkester Vrhpolje in solistka Tina Bolko.

Tekst D. KOMAR po objavi občine Ajdovščina.

S SPLETNIH STRANI ZPVS SEVER IN NAŠEGA DRUŠTVA IN OBVESTILA

Spoštovane članice in člani veteranskih društev Sever,

letos je zelo pomembno leto, saj imamo kar nekaj 35. obletnic oziroma letnic, od vojne za samostojno Slovenijo, dan državnosti, dan suverenosti, dan enotnosti in neodvisnosti in dan policije, če omenim zame zelo pomembne praznike. Ob tej priložnosti vam izrekam iskrene čestitke, hkrati pa se vam zahvaljujem za vaš pomemben prispevek v vseh osamosvojitvenih procesih in predvsem pri sodelovanju v akciji Sever in vojni za samostojno Slovenijo.

Pripadnost in vrednote vsakega naroda se morajo obravnavati in negovati z ustreznim vrednotenjem in spoštovanjem nacionalne preteklosti, predvsem tiste, ki zaznamuje izgradnjo njene državnosti in suverenosti. Pot k naši državnosti so tlakovali številni narodni buditelji, Maistrovi borci, tigrovci, partizani, osamosvojitelji ter narodno zavedni ljudje vseh generacij in obdobj. Uspelo jim je, ker so imeli jasen in iskren cilj – živeti v miru in svobodno v lastni državi. To sva s predsednikom ZVVS zapisala v javni izjavi v zvezi z udeležbo na državni proslavi ob 35. obletnici vojne za samostojno Slovenijo.

Spoštovani, ponosen sem, da smo sodelovali v vojni za samostojno Slovenijo in da smo k samostojnosti in suverenosti prispevali zelo veliko. To nam priznavajo tudi mnogi zgodovinarji in je zapisano v knjigah in zbornikih. Slovenci se najdemo, znašli smo se v vseh okoliščinah, tudi najtežjih, in tudi zdaj se bomo. Imejmo zaupanje vase, razmislimo s svojo glavo in našli bomo dobre rešitve za vse. Ko je bila na kocki naša usoda ali usoda drugih, smo vedno pokazali pravilno držo in se postavili na pravo stran zgodovine.

Še enkrat vam čestitam ob Dnevu državnosti in Dnevu policije ter vam želim vse dobro in veliko zdravja

Dr. Tomaž Čas Predsednik ZPVD Sever

Čestitka ob prazniku

Spoštovane članice in člani društva

Iskrene čestitke ob današnjem prazniku dnevu državnosti. Bodite ponosni na našo domovino. To imamo in takšna je kot jo vsi skupaj pomagamo soustvarjati. Lahko, da se vse naše sanje niso uresničile. Preteklosti ne moremo spreminjati, prav gotovo pa lahko spreminjamo našo prihodnost, da bo ta prijaznejša do vseh prebivalcev naše domovine.

Srečno naša domovina Slovenija.

Veteranski pozdrav, Angel Vidmar, predsednik društva .

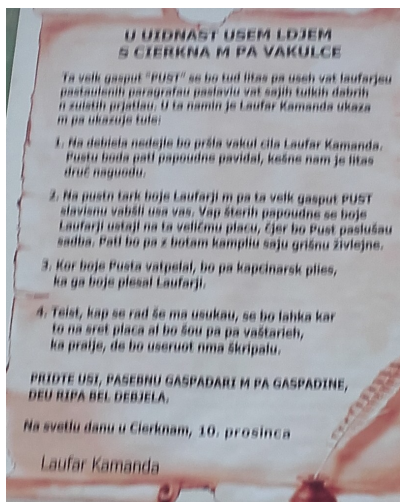
ŠPORT ZA STAREJŠE

CERKNO IN OKOLICA

Kam pa zdaj? Če sem že prišel v Cerkno, bi bilo lepo, če še malo spoznal občino Cerkno. Da ne bi taval po svoje sem poiskal spletno stran » Visit Cerkno – Zavod za turizem Cerkno«, kjer sem našel objavljene pohodne poti. Ker jih ni veliko sem se odločil, da bom prehodil vse in pričel sem s

Pot št. 1 — Bolnica Franja

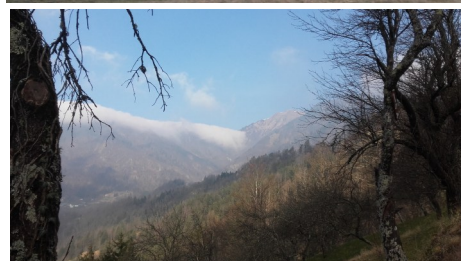
Na prvo pot sem se odpravil 5. febru-
arja 2024. Izbral sem nekoliko depre-
siven dan, saj je bilo zjutraj oblačno,
po nekod tudi megleno. Najprej sem
se malo razgledal po mestu, opazil
nekaj znakov bližajočega pustovanja,
nato sem se odpravil proti Brdcah.
Skozi ozko ulico prišel do poti in se po
njej pričel vzpenjati. Mimo plošč pad-
lih Jakoba MAKUCA in Milojke ŠTRU-
KELJ sem prišel do spomenika 47. ubi-
tim slušateljem partizanske šole na
Brdcah. Ob vsakem takem spomeni-
ku—obeležju se mora človek vprašati
o pogumu mla-

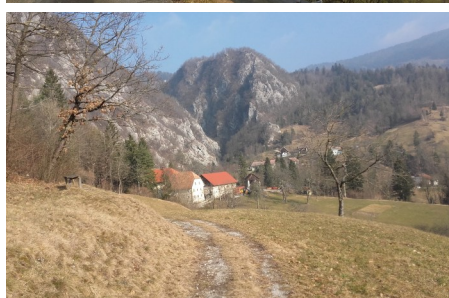
denk in mlade-
ničev, ki so dali življenje
za svoje ideale. Od tu
sem nadaljeval po stezi
do asfaltne ceste, jo
prečkal (sledil označbi)
in po asfaltni cesti na-
daljeval v hrib. Mimo
redkih osamljenih hiš
sem pot nadaljeval.

Cesta se je kmalu spre-
menila v makadamsko
in zatem v stezo po
kateri sem ponovno
prišel do asfaltirane
ceste, katero sem po-
novno prečkal in nade-
ljeval vzpon po stezi
skozi redek gozd. Na
koncu gozda se je odprl

pogled na s soncem obsijan
Porezen in vas Labinje. Po glavni cesti -
ulici sem se spustil v spodnji del vasi,
kjer sem sledil oznaki in zavil levo in
kmalu prišel iz vasi. Najprej sem hodil
po makadamski cesti, katero pa sem
zapustil in se po kolovozu spustil v gozd.
Tu se je cesta spremenila v vlako z veli-
ko listja, ki je prekrivalo kamenja in je
bila hoja še kar naporna. Ko sem prišel
iz gozda sem zagledal vas Poljane. Preč-
kal sem vas in nadaljeval po makadam-
ski cesti. čez nekaj kilometrov sem za-
gledal vas Dolenji Novaki in v ozadju
sotesko Pasnice in bolnišnico Franjo.

Prečkal sem prvi del vasi (zaselek Podnjivč) in se spustil do potoka Čerenščica. Okoli mostu so še vidni sledovi lanske ujme, ki je poškodovala objekte bolnišnice in samo dostopno pot. Zaradi tega je tudi vstop v sotesko zaprt—prepovedan. Vseeno sem šel po poti, kjer se je pot približala potoku, vendar poti ni bilo več, odnesla jo je voda. Bolnišnico sem obiskal že pred prejšnjo povodnjo,

tako da jo imam še v spominu v skoraj prvotnem stanju. V bližini vhoda sem pomikal, nato sem se mimo zapuščenega gostinskega objekta in spomenika dr. Viktorja VOLJČJAKA (ustanovil bolnico, katero je nato prevzela Franja BOJC BIIDOVEC in je po njej dobila tudi ime). Od tu sem se spustil po cesti do glavne ceste Cerkno – smučišče Cerkno, kjer sem zavil desno v smeri Cerknega. Mimo gostišča GAČNK (gostilna v Logu) in redko posejanih hiš sem po slabih 4 km prišel na izhodišče v Cerkno. Ob cesti večino poti teče potok Cerknica. Tudi v oklici potoka so vidne posledice neurja. Ker mi je ostalo še nekaj časa do odhoda avtobusa, sem se še malo sprehodil po mestu.

Pot ni težka, dolga dobrih 10 km, ki jo zlahka s počitki premagaš prej kot v 3 urah.

ZGODOVINA—PRISPEVKI

Naj bo nekaj številčk počitka od osebnosti iz Tolminske in bom predstavil razmišljanja učencev OŠ Antona AŠKERCA Rimske Toplice o pohodu oz. prihodu XIV. divizije na Štajersko, ki jih je prispeval K. ZEMLJIČ:

ŠTAJERSKA IN PRIHOD XIV. SNOU DIVIZIJE

MOJI OTROŠKI SPOMINI

Danes sem že precej v letih, takrat pa sem bila otrok, ki še niti dobro ne ve sam zase. Vendar se tega dogodka spominjam, kot bi bilo včeraj. Naša hiša je stala v ozki soteski tik nad potokom in cesto. Še poleti je malokdaj za dolgo v njo posijalo sonce, pozimi ga skorajda nikoli. Strmi bregovi na obeh straneh so bili v glavnem porasli s slabim gozdom in grmovjem in redkimi travnatimi jasnami. Ob Gračnici je bilo pod hišo le malo ravnine za njivo. Nismo poznali razkošja, komaj smo se prebijali iz dneva v dan.

Tistega februarja je že nekaj dni snežilo, snega je bilo kar veliko in veter, ki je tulil po dolini, je delal visoke zamete. Držali smo se na toplem, jaz najraje na peči. Mraz je z vsakim dnem bolj pritiskal, Gračnica je bila na določenih mestih že skoraj zaledenela. Neko dopoldne sem na zaledenem oknu z roko naredila majhno luknjico. Na cesti sem videla skupino otrok z učiteljem. Zaviti v svoja borna oblačila so šli proti Rimskim Toplicam. »Le kam jih vleče v takem mrzlem vremenu?« je jezno vprašala mama. Oče, ki je na klopi ob peči pletel košaro iz šibja, je zlobno pripomnil: »Spet jih bodo »futrali« z nemško propagando.« Nisem vedela, kaj je s tem mislil. Pri tem je tudi ostalo. Po kosilu, jedli smo kisko repo in pečen krompir, sem baje na peči malo zadremala. Moralo je biti že kar pozno popoldne. Kar naenkrat je oče planil v hišo, bil je v hlevu, kjer je krmil koze, in ves zaprepaden dejal: »Nemci gredo po dolini. Naše otroke peljejo s seboj. Za ščit so jih vzeli, barabe švabske!« V tem sem se zbudila in hotela k oknu, ki se je že zdavnaj odtalil lepih ledenih rož, da bi pogledala na cesto. Oče me je zadnji hip ujel in zavpil: »Nikar! Ni pametno, da nas vidijo ob oknu.« Ni še minilo niti pet minut, ko je zunaj zaropotalo. Kaj takega se v naši dolini še ni zgodilo v teh treh letih vojne. Zelo sem se ustrašila in začela jokati. V hiši se je vse treslo od strašnega bobnenja. »Norci! Saj bodo še pobili te nesrečne otroke.« je bantil oče. Tudi mama je bila vsa preplašena. Prekrižala se je in začela moliti. Zaslišali smo, kako je nekaj svinčenk zapraskalo po našem zidu. Po nekaj minutah je streljanje poje-njavalo, mimo naše hiše pa so se začeli vzpenjati v breg oboroženi vojaki. Nekdo jih je priganjal v nekem čudnem jeziku, ki ga nisem razumela. Taki vojaki so se že večkrat oglasili pri nas in vedno nekaj očeta spraševali. Tokrat niso prišli v hišo. Oče me je pograbil in ukazal: »Skrijmo se v zadnjo kamro! Tam bo bolj varno. Zunaj bo še pravi hudič!« In res, dobro smo se skrili v kamro, že je zaropotalo z jase nad našo hišo. Še vedno sem jokala. Mama me je stiskala k sebi in me tolažila: »Ne jokaj, saj bo vse dobro.« Sama pa je prav tako tiho hlipala in si s predpasnikom brisala solzne oči, čeprav tega v temni kamri nisem videla. Zdelo se mi je, da smo celo večnost v tisti majhni, zato-hli kamri. Streli so bili vse redkejši. Dokler ni povsem potihnilo, nismo šli iz nje. Skoraj tema je že bila, ko so se tuji vojaki vračali mimo hiše. Nihče ni vstopil. Oddahnili smo si, vendar niti oče, niti mati tisti večer nista šla več ven. To noč sem po dolgem času spala v njuni postelji.

Šele leta kasneje sem prav dojela, kaj se je tisti dan zgodilo v naši soteski. Velikokrat sem šla s šopkom cvetja v rokah k bližnjemu spomeniku, kjer so pokopali padlega partizana. Bil je komandant. Kasneje so postavili še lep spomenik otrokom, ki sem jih tistega dopoldneva videla skozi majhno luknjico na zaledenem oknu naše hiše. Žal eden od njih bitke ni preživel, štirje pa so imeli to srečo, da so bili le ranjeni. Še vedno se vračam v rojstni kraj in na mesto edine bitke v naši dolini v času vojne, v kateri so se nemški vojaki obdali z otroki iz naših vasi.

Sara Dvorjak

BREZ NJIH BI NAM ŠLO TEŽJE

V letu 2025 so nam pomagali naslednji: **SKRTEL** d.o.o.REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVEZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV
ZA VREDNOTE NOB
SLOVENIJEASSOCIATIONS OF THE NATIONAL
LIBERATION MOVEMENT OF SLOVENIA

EMOK®

Združenje borcev za vrednote NOB Tolmin

KS Dolenja Trebuša

TD Most na Soči

KS Tolmin

KS Kneža

J.A.F. Tapetništvo Jerica Kravanja

Steklarski servis Uroš CVEK

TED Dolenja Trebuša

LD Trebuša

OŠ Most na Soči

KS Tolmin

TD Most na Soči

KS Dolenja Trebuša

KS Kneža

V letu 2026 so nam pomagali:

SKRTEL d.o.o.REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVEZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV
ZA VREDNOTE NOB
SLOVENIJEASSOCIATIONS OF THE NATIONAL
LIBERATION MOVEMENT OF SLOVENIA

Združenje borcev za vrednote NOB Tolmin

Prijatelji se pogovarjajo: "Mislim, da me žena vara s krojačem. Pod posteljo sem našel krojaški meter." "Tudi moja me vara s pleskarjem. Pod posteljo sem našel čopič," je rekel drugi. "Jo, kakšna je potem šele moja!" je vzkliknil tretji. "Vara me z letalom! V postelji sem namreč našel pilota."

Kmet leži v gozdu poleg skladovnice drv. Mimo pride soseda in ga začudeno vpraša: "Si že gotov s sečnjo?" "Ja. Danes je strela treščila v gozd, podrla drevesa in jih nasekala na male kose." "In kaj sedaj počneš? Počivaš?" "Ne, čakam da bo potres stresel krompir iz zemlje."

Gregor končno pove ženi, da se želi ločiti. "Ali si dobro premislil?" ga ostro vpraša. "Ali veš, da ne boš nikoli več dobil take žene, kot sem jaz?" "Ja, to tudi upam."

Upokojenca sta krmila golobe in eden se oglasi: "Golobi so kot politiki!" "Kako to misliš?" "Ko so spodaj, ti jedo iz roke, ko pa so zgoraj, serjejo po tebi!"

Mornar se vrne z dveletne plovbe in doma najde ženo z dojenčkom. "Kdo je oče? Je moj prijatelj Tone?" "Ne, ni bil on." "Je bil moj prijatelj Marko?" "Tudi on ni bil!" "Je bil morda moj prijatelj Dušan?" "Nehaj že s temi tvojimi prijatelji. Kaj res misliš, da jaz nimam nobenega?"

Oče budi sina Janeza: "Janez, vstani! Zamudil boš šolo!" "Ne grem več tja, oče, tam me samo zmerjajo, mečejo vame razne stvari in se norčujejo iz mene!" "Moraš iti, saj boš drugače ostal brez službe. Saj si vendar ravnatelj šole!"

"Znate pisati?" vpraša član izpitne komisije. "Ne." "Kaj pa brat?" "On je pa še bolj neumen kot jaz!"

Po cesti gresta dva policaja, eden s kratkimi nogami drugi z dolgimi in se pogovarjata o pameti. Dolgonogi vpraša: kaj ti misliš, zakaj imava midva tako različne noge?

Kratkonogi nejevoljno odvrne: zdaj boš rekel, da si ti zaradi tega bližje pameti.

Dolgonogi: jaz pa mislim, da zato, ker so se tvoje skrajšale, ker si preveč tekel za njo.

Trije netopirčki visijo na veji in jim je strašno dolgčas. Odločijo se, da bi naredili nekaj zabavnega, in se zmenijo, da bodo tekmovali, kateri od njih pride po kratkem preletu nazaj najbolj krvav. Prvi se spusti v dolino. Po nekaj minutah pride nazaj krvav po gobčku in krempljčkih. Druga dva ga vprašata: Kaj si pa naredil, da si tako krvav? Netopirček se je pohvalil: Vidita tisto mačko? Nič ni ostalo od nje! Drugi netopirček se spusti v dolino. Kmalu pride nazaj. Bil je ves krvav po gobčku, krempljčkih in krilih. Druga dva ga vprašata: Kaj si pa ti naredil, da si tako krvav? Vidita tistega psa? Ja, vidiva! Nič ni ostalo od njega, samo kup razcefranega mesa. Še zadnji netopirček se spusti v akcijo. Nazaj pride cel krvav. Ni bilo dela telesa, ki ne bi bil krvav. Druga dva ga z zanimanjem vprašata: Ja, kaj si pa ti naredil, da si tako krvav? Vidita tisti zid tam doli? Ja, vidiva! No, jaz ga pa nisem videl!